8. mars

Taler	Dato	Sted
Torild Skard	8 mars 2011	Youngstorget, Oslo

Det er 100 år siden de første 8. mars togene gikk.

Det vil si det var ikke 8. mars. Kvinnedagen ble foreslått i 1910 av den tyske feministiske sosialdemokraten Clara Zetkin på den andre internasjonale konferansen av arbeiderkvinner i København for å markere felles kamp først og fremst for stemmerett. Konferansen samlet over 130 kvinner fra 16 land, fra fagforeninger, sosialistpartier og arbeiderkvinneklubber, og forslaget ble enstemmig vedtatt.

Dagen ble markert i Danmark, Sveits, Tyskland og Østerrike, og mer enn 1 million kvinner demonstrerte. De krevde slutt på diskriminering, rett til arbeid og utdanning, stemmerett og rett til offentlige verv samt beskyttelse av mor og barn. Etter andre verdenskrig markerte Norsk Kvinneforbund 8. mars, men det var først med den nye, radikale kvinnebevegelsen at dagen fikk gjennomslagskraft. Kvinnefronten i Oslo, Kvinnepartiet, Norsk Kvinneforbund, Norsk Kvinnesaksforening og Nyfeministene organiserte 8. mars 1973 tog med hovedvekt på klassekamp og kvinnekamp.

Så vedtok FN i forbindelse med det internasjonale kvinneåret i 1975 at 8. mars skulle være den internasjonale kvinnedagen, og dermed kom den til å omfavne alle.

På kvinnedagen skulle kvinnene markere felles kamp. Og er det noe vi har lært, så er det at felles kamp må til, skal vi vinne fram. Ingenting endrer seg av seg selv. Vi må stå på for å få et mer kvinnevennlig samfunn.

Mye har skjedd, men mye står igjen å gjøre. Vi må fortsatt markere 8. mars.

Norge er blitt et av verdens rikeste land, med utbygd utdanning og helsetilbud.

Vi har flere kvinner i politikk enn de fleste land, men vi har markert diskriminering i arbeidslivet.

For over 50 år siden godtok Norge likelønn i prinsipp, men ennå har vi ikke fått det, og kvinners inntekt er samlet sett bare 2/3 av menns.

Kvinner har fått utdanning på linje med menn, men om lag 80 prosent av makteliten her til lands er menn - i kirke og kulturliv, rettsvesen, næringsliv og fagbevegelse. Etter mer enn hundre år har vi ennå ikke kommet over 40 prosent kvinner i kommunestyrer og Storting. Bare i Regjeringen har vi fått 50/50.

Det er snart kommunevalg. Men vi har en valgordning som favoriserer menn, selv om mange partier kvoterer kvinner. Skal vi få inn flere kvinner i kommunestyrene til høsten, må vi aksjonere og systematisk krysse kvinner inn.

Dagens parole "Vekk med kvinnelønna, inn med kvinnemakta!" og kravet om å "Avsløre patriarkatet og stanse kvinneundertrykkende praksis" er helt sentrale krav, hvis vi skal komme lenger i retning av kvinnefrigjøring og reell likestilling.

Dette gjelder Norge, selv om noen kaller oss et "likestillingsland", og det gjelder enda mer ute i verden. Derfor må vi stå sammen - majoritets- og minoritetskvinner her til lands, og søstre i nord og sør.

God 8. mars.

Kilde
http://kvinnesak.no

Emneoversigt
8. mars, Kvinner, Kvinnesak, Likestilling

URI
https://www.virksommeord.no/tale/8-mars